

Høringsinnspill fra NTL til Justiskomiteen – Statsbudsjettet 2020

06.20 Rettsvesen

Fortsatt ABE kutt i domstolene rammer hardt. Siden 2015 er det gjennomført ABE kutt tilsvarende 65 årsverk (77 millioner kroner). Også i domstolene er det meste av budsjettet bundet opp i lønn og ABE kuttet vil medføre ytterligere nedbemanning og det er en direkte sammenheng mellom bemanning og saksbehandlingskapasitet. Kuttet i domstolene vil unektelig medføre lengre saksbehandlingstid, i strid med regjeringens målsetning. Redusert saksbehandlingskapasitet rammer rettsikkerheten til alle parter, både i sivilrettslige saker og straffesaker, ved at det vil ta stadig lengre tid å få saker behandlet. Dette gjelder både privatpersoner, næringsliv, fornærmede og tiltalte.

Det er ikke slik at vi er mot effektivisering i staten, men en kuttreform med udefinert mål og udefinert tidsramme evner ikke å håndtere situasjonen som oppstår når man har tatt ut hele effektiviseringsgevinsten og bare kan spare ved å redusere kapasitet og kvalitet.

Det er behov for en styrking av domstolene, både når det gjelder bemanning og satsingen på digitalisering og bruk av lyd og bilde. Budsjettforslaget går i motsatt retning og svekker rettsikkerheten gjennom redusert kapasitet og for liten satsing på digitalisering. Vi advarer mot å ytterligere svekke befolkningens tilgang til domstolene ved å sentralisere disse og innføre lengre reisevei for oppmøte og økt transportbehov ved fremstilling.

Tingrett og jordskifterett har få fellesområder. I rapporten «Økt samhandling eller sammenslåing mellom tingrett og jordskifterett» framgår at det kun er 1,1 % av alle sivile tvistesaker der tingrett og jordskifterett har parallell kompetanse, og at denne sakstypen utgjør 1,5 promille av den totale saksmengden i tingrettene. Det er derfor faglig sett lite å hente på sammenslåing. Vi kan ikke se at dette bidrar verken til økt effektivitet eller tilgjengelighet for publikum. Vi ser også faren for at arbeidsmåten, kulturen og særpreget til jordskifteretten vil komme under press ved en sammenslåing med tingrettene. Jordskifte vil bli et lite fagområde i tingrettene, og vil måtte konkurrere om ressursene opp mot andre fagområder.

Slik vi ser det vil ikke en sammenslåing av tingrett og jordskifterett medføre kortere saksbehandlingstid. Det er andre forhold som er langt viktigere i den sammenheng, f.eks. viktigheten av at jordskifterettene er prioritert på lik linje med tingrettene når det gjelder digitalisering, saksbehandlerværktøy, betydningen av at alle ingeniørene har det best tilgjengelige tekniske utstyret, at man ser på forenklinger i jordskifteprosessen og at det blir stilt krav til saksbehandlingstiden også for jordskifte.

06.40 Politi og påtalemyndighet

Det er positivt at regjeringen vil prioritere etterforskning og straffesaksbehandling ved å avsette 83 millioner kroner til å styrke disse feltene i politiet og at det for 2020 ikke er foreslått å ta ut effektiviseringsgevinst av politireformen. Siden regjeringen har fastslått at politireformen ikke er en sparereform, er dette et riktig grep.

Den totale budsjettammen setter imidlertid ikke etaten i stand til å gjennomføre politireformen i det tempo og med den kvalitet som storting og regjering har forutsatt.

Rammen for politiets budsjett er foreslått økt med 600 mill. kr. ikke kompensert for lønns og prisvekst, anslått til om lag 500 mill. kr. Med et, ikke målrettet, ABE kutt på 90 mill. kr. Blir det økonomiske handlingsrommet for en etat i omstilling, svært begrenset, også i 2020. Det er også betydelig usikkerhet knyttet til endelig kostnad knyttet til nye pass og id kort. Overskridelser skal dekkes innenfor driftsbudsjettet og dersom Politidirektoratets anslag på 750 mill. kr. er mer riktig enn Holtans anslag på 596 mill. kr. vil det økonomiske handlingsrommet bli vesentlig innskrenket.

Det er skuffende at det ikke legges opp til bedre samkjøring og effektivisering av ID arbeidet i staten, utover grensesnittet politiet – UDI. Tiden er overmoden for tettere faglig og administrativ samkjøring av

ID arbeidet. Her er det mulighet for effektivisering som kan styrke det faglige, gjennom målrettet effektivisering, fremfor generelle osthøvelkutt uten faglige vurderinger.

Vi registrerer det reduserte opptaket på PHS som følge en antatt måloppnåelse knyttet til en bemanningsnorm på 2 pr. 1000 i 2020. Videre ser vi at Regjeringen nå erkjenner at 2 pr. 1000 er et rent kvantitativt mål, uten kvalitativt innhold, slik vi har påpekt tidligere. I budsjettforslaget fremkommer det at:

«politistudentar frå Politihøgskolen har IP4-godkjenning. Det er likevel viktig å understreke at auken i polititjenestepersonar utover dei med IPgodkjenning er viktig for å sikre ein god beredskap. For mange av politistillingane som bidrar til å vareta tryggleiken i samfunnet vil det ikkje vere nødvendig med IP-godkjenning»

Polititjenestemenn utan IP godkjenning har ikkje årlig trening og godkjenning, ikkje bare knyttet til bevæpning, men også arrestasjonsteknikk og førstehjelp. At det nå påstås at disse utgjør en beredskapsressurs, sett i sammenheng med målet om 2 pr. 1000, men arrestforvarere, grensekontrollører og transportledsagere, som har årlig trening fremdeles ikkje skal telles med er uforståelig. Vi ser imidlertid frem til at målet om 2 pr. 1000 erklæres nådd, slik at vi kan fokusere på reell politikraft, kapasitet og kompetanse, fremfor kvantitative mål om enkelte stillingskoder i etaten.

I budsjettforslaget fremkommer det at: «Direktoratet vil sjå nærmare på korleis ein bør innrette IP3-mannskapet framover, bl.a. fordi krava til IP4-mannskap er forsterka.». Midlertidig bevæpning har økt i bruk i enkelte områder, som følge av endring i den vurderte, generelle terrortrusselen. I lys av situasjonen vil vi sterkt fraråde enhver svekkelse i trening og status for IP3 kategorien og ikkje falle for fristelsen å redusere treningstiden for disse for å spare tid og pengar.

Det legges opp til vesentlige kutt i uttransport og barnefaglig kompetanse i asylkjeden, som følge av reduserte ankomsttall. Det er betimelig å spørre hvor hensiktsmessig det er å flytte personell fra PU i Oslo til Råde i denne situasjonen. Videre vil kuttene medføre kraftig nedbemanning hos PU på Trandum. Regjeringen bør målrettet flytte ledig kapasitet i transportledsagerkorpset på Trandum til Oslo Tingrett og øvrige arrester for å frigjøre polititjenestemenn- og kvinner fra arresttjeneste og vakt hold i retten, til forebyggende arbeid og patruljetjeneste. Dette er et enkelt grep, som øyeblikkelig frigjør personell med IP godkjenning fra sivile oppgaver, til oppgaver som krever IP godkjenning.

Vi stiller spørsmålsteget ved reduksjonen på 10,7 millioner ved politiets kompetansesenter for lønn og regnskap i Kristiansund. Det fremkommer ikkje hva dette kuttet begrunnes i, eller hva det omfatter, men vi forutsetter at dette ikkje er en omkamp om hvor mange statlige stillinger som skal være lokalisert i Kristiansund, eller hvilke oppgaver som skal ligge i henholdsvis politiet og DFØ.

06.50 Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap

Det kan synes som om Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap er vesentlig styrket i budsjettforslaget, dette må imidlertid sees i sammenheng med at posten Nød- og beredskapskommunikasjon i sin helhet er foreslått fjernet.

Økningen til DSB for bedret sikkerhet i Nødnett på 40 mill. kr. er positivt og nødvendig. Vi kan imidlertid ikkje se at men har tatt innover seg den sikkerhetspolitiske situasjonen, som også fremkommer i forsvarrets LTP, når det gjelder dimensjonering av DSB og Sivilforsvaret. Totalforsvarskonseptet, LTP for Forsvaret, den sikkerhetspolitiske situasjonen og klimaendringer tilsier en styrking av sivilforsvarets kapasitet. De ulike elementene i totalforsvarskonseptet må i større grad sees i sammenheng og dimensjoneres i forhold til hverandre, for å få maksimalt utbytte av synergieffektene som ligger i konseptet.